

Kriis – mis siis!?

Kliimakriisist on saanud meie aja üks pakilisemaid ja olulisemaid küsimusi. Olgu näiteks kas Lõuna-Euroopa kuumalaine või Kagu-Aasia aina sagenevad üleujutused ja taifuunid – iga päev tuletab loodus meile meelde, et peame oma suhtumist ja elukorraldust kiiresti ja põhjalikult muutma. Just siin – Euroopas – on tekkinud üha selgem arusaam, et meil on tarvis midagi ette võtta, ja seda mitte ainult enda, vaid terve maailma tuleviku pärast.

Viimasel kümnendil on Euroopa riigid hakanud märkimisväärselt panustama kliimanetraalsuse saavutamisse ning taastuenergia kasutamisse. See nõuab julgust, sest muutused ei sünni üleöö ning sageli muudavad kliimasõbralikud teguviisid senise elu ebamugavamaks mitte üksnes lihtsale inimesele, kes peab olema aina teadlikum näiteks prügi sorteerimisest, aga ka ettevõtetele. Peale julguse oma veendumustele truuks jääda nõuab uue suhtumise tekkimine pikaajalist pühendumust ja meelegindlust ära kannatada ajutine pahameel.

Euroopa noored, kelle elu hakkavad kliimamuutused enim mõjutama, tulevad ühiskonnale aktiivselt meelde, et meil ei ole varuplaneeti. Nad tegutsevad aktiivselt, et näidata kliimakriisi ulatust ja pöördumatust, ning nõuavad tõhusamaid meetmeid kui näiteks paberkörte kasutamine, mille uuringud on tunnistanud pigem rohepesuks kui kliimakriisi lahenduseks. Nende julgus tulla tänavale ja avaldada survet otsustajatele on olnud mõjus. Üksikutest inimestest võib kiiresti saada muutuste liikumapanev jõud, kui neil on julgust seista oma veendumuste eest.

Selline kriis on maailmas esmakordne. Seega on eriti oluline ületada hirm teadmatuse ees, mida suured muutused endaga kaasa toovad. Samas peituvad igas kriisis võimalused sellest võitjana väljumiseks. Loodusseadused näevad ette, et ellu ei jää mitte kõige tugevam, vaid see, kes kohaneb kõige kiiremini. Ajalugu on näidanud, et raskused sunnivad meid otsima uusi lahendusi, samas kui kõik uus on kord unustatud vana. Kliimakriisis peitub võimalus kujundada uus normaalsus, näiteks võtta eeskujuga eelmise sajandi keskpaigast, mil toit oli kohalik ja seda müüdi lahtiselt ning ühest kohast teise liiguti enamasti rongiga. See ei tähenda, et peaksime leppima madalama elukvaliteediga. Teadussaavutuste ja tehniliste lahenduste toel saame astuda suure sammu edasi puhtama keskkonna poole.